

ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ БАЗИС ІНФРАСТРУКТУРНОЇ ПІДТРИМКИ ЕФЕКТИВНОЇ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

ACCOUNTING AND INFORMATION BASE OF INFRASTRUCTURE SUPPORT FOR EFFECTIVE DEPRECIATION POLICY

Трачова Д.М.

доктор економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку і оподаткування,
Таврійський державний агротехнологічний
університет імені Дмитра Моторного

Левченко О.П.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку і оподаткування,
Таврійський державний агротехнологічний
університет імені Дмитра Моторного

Сахно Л.А.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку і оподаткування,
Таврійський державний агротехнологічний
університет імені Дмитра Моторного

Trachova Dar`ya

Doctor of Economics, Associate Professor,
Associate Professor of the Accounting and Taxation Department
Dmitry Motornyi Tavria State Agrotechnological University

Levchenko Olga

PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of the Accounting and Taxation Department
Dmitry Motornyi Tavria State Agrotechnological University

Sakhno Ludmila

PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of the Accounting and Taxation Department
Dmitry Motornyi Tavria State Agrotechnological University

У статті розглянуто концептуальні підходи та вимоги до формування інфраструктурної підтримки амортизаційної політики держави і підприємства. Виокремлено ключову роль бухгалтерського обліку у формуванні масиву інформації для здійснення інфраструктурної підтримки, моніторингу і контролю амортизаційної політики. Визначено роль обліково-аналітичного забезпечення інфраструктурної підтримки амортизаційної політики підприємства. Доведено важливість комплексного підходу до формування інфраструктурної підтримки амортизації. Досліджено результати застосування подібних методичних підходів у країнах зі стрімким технологічним та економічним ростом. Розглянуто можливість застосування закордонного досвіду в частині формування інфраструктурної підтримки започаткування, здійснення і контролю результатів амортизаційної політики. Наголошено на необхідності виконання державою стимулюючої і контролюючої функцій.

Ключові слова: амортизація, амортизаційна політика, обліково-аналітична інформація, інфраструктурна підтримка.

В статье рассмотрены концептуальные подходы и требования к формированию инфраструктурной поддержки амортизационной политики государства и предприятия. Выделена ключевая роль бухгалтерского учета в формировании массива информации для осуществления инфраструктурной поддержки, мониторинга и контроля амортизационной политики. Определена роль учетно-аналитического обеспечения инфраструктурной поддержки амортизационной политики предприятия. Доказана важность комплексного подхода к формированию инфраструктурной поддержки амортизации. Исследованы результаты применения подобных методических подходов в странах со стремительным технологическим и экономическим ростом. Рассмотрена возможность применения зарубежного опыта в части формирования инфраструктурной поддержки начала, осуществления и контроля результатов амортизационной политики. Отмечена необходимость выполнения государством стимулирующей и контролирующей функций.

Ключевые слова: амортизация, амортизационная политика, учетно-аналитическая информация, инфраструктурная поддержка.

The article considers the conceptual approaches and requirements for the formation of infrastructure support for the depreciation policy of the state and the enterprise. The key role of accounting in the formation of an array of information for the implementation of infrastructure support, monitoring and control of depreciation policy is highlighted. The role of accounting and analytical support of infrastructure support of depreciation policy of the enterprise is determined. The importance of a comprehensive approach to the formation of infrastructure support for depreciation has been proved. It depends upon development of technological progress; depreciation policy affects company's assets and the efficiency of social components in production. The reproduction of fixed assets and depreciation policy of an enterprise is not only accounting problem. Financing timely of production performance updating does not depend on the accounting interactions of accounts. This is an issue of depreciation process methodology application. The essence of the depreciation policy is determining the necessary amounts of fixed assets for the actual reproduction. This has to form the company's accounting policies. For the formation of accounting policy we should consider thoroughly the experience of our country and foreign countries. International standards allow enterprises to apply all methods of national accounting standards, in addition to production and cumulative ones. Enterprises choose the method that best reflects the expected future profit from the operation with assets. This method is constantly used during the reporting period. Method changes take place due to changes in operating the assets or receiving future economic benefits. Formation of an effective depreciation policy is a common process accounting and technical services company. To justify the need for a radical change in existing approaches to depreciation policy was studied the dynamics of fixed assets and the amount of capital investment in agriculture. To determine the depreciation policy role in the formation of investment resources of the enterprise the structure of sources of capital investment companies Ukraine. Thus, the accounting policies application for the effective depreciation policy formation is very important. The main obstacle to the formation of real depreciation fund of a company is unaccountability and vulnerability of this expenditure. Optimal depreciation and accounting policies should be based on an integrated approach based on the specific economic conditions of enterprises. Faithfulness and timeliness of depreciation is only checked while calculating the amounts of some income taxes. The results of the application of similar methodological approaches in countries with rapid technological and economic growth are investigated. The possibility of applying foreign experience in the formation of infrastructure support for the initiation, implementation and control of the results of depreciation policy is considered. The need to fulfill a stimulating and controlling function by the state was emphasized.

Key words: depreciation, depreciation policy, accounting and analytical information, infrastructure support.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. В епоху становлення вітчизняної економіки амортизація як облікова категорія зазнала великих трансформацій. За часів незалежності економіка мала три хвили державної переоцінки активів, які мали своїми наслідками зміни в амортизаційній політиці. У Законі України «Про оприбуткування прибутку підприємств» амортизація не відносилася до витрат підприємства, а, по суті, була корективом суми оподаткованого прибутку. Це призвело до появи подвійного обліку амортизації – для цілей оподаткування і для цілей бухгалтерського обліку.

Формування державної амортизаційної політики почалося лише з уведенням в дію Податкового кодексу України, завдяки якому

підприємства отримали часткову можливість варіювати облікові складники методики нарахування амортизації. Однак фіскальний складник амортизаційної політики все одно залишився у вигляді обмежень до застосування певних методів нарахування амортизації і строків корисного використання активів.

Амортизаційна політика України формується під впливом державних і недержавних інститутів, «правила гри» яких ґрунтуються на пріоритетності власних інтересів і не враховують сучасні системні вимоги глобального економічного розвитку. Між інститутами відсутній вільний обмін інформацією та узгодженість регуляторних дій.

Для ефективного функціонування амортизаційна політика потребує сприятливого еко-

номічного середовища, яке дасть змогу проявитися всім нововведенням у повному обсязі. Для конкретизації такої підтримки необхідно визначити й охарактеризувати складники інфраструктурного забезпечення амортизаційної політики в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спираються автори. На думку більшості науковців, основні риси амортизаційної політики були сформовані в Англії в XVI ст. Уже тоді висловлювалася думка стосовно того, що кінцевий обсяг амортизаційного фонду може перевищувати первісну вартість основних засобів, тобто передбачалися можливості прискореної амортизації. Але до кінця XIX ст. ні моральний знос, ні прискорена амортизація не знайшли свого застосування на практиці. Амортизаційні відрахування здійснювалися виходячи з усталених фізичних термінів використання фондів.

На думку Т.І. Артёмової, нині амортизація не відображає вартість зносу основних фондів; її нараховані обсяги істотно менше від вартісного вираження такого зносу; межа між інвестиціями на відновлення і чистими інвестиціями знівельовалася. Амортизаційні відрахування стали заміщувати в інвестиційній діяльності прибуток після оподаткування, банківські кредити, інші джерела. Отже, слід відмовитися від вузького трактування амортизації як зносу основних фондів, а розглядати її як цільове джерело для інвестиційної діяльності, розширеного відтворення й економічного зростання [10].

Для вирішення проблеми фінансового забезпечення, як уважає Л.О. Вдовенко, потрібно включити застосування інструментів, прийомів та методів, які дадуть змогу ефективно задіяти локальні фінансові механізми: системності державної фінансової підтримки, мета якої – створення умов для доступного і своєчасного забезпечення потреб у кредитних ресурсах; застосування механізмів пільгового кредитування, розвиток іпотечного кредитування, розвиток кредитних спілок [1, с. 227].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. В економічній науці нашої країни питанню амортизації в бухгалтерському обліку приділено критично мало уваги, незважаючи на те що саме облікові дані є підґрунтям для формування інформації щодо амортизаційної політики підприємства і країни. Дослідженню питання амортизації приділяють недостатньо уваги в загальному економічному середовищі для втілення пропозицій щодо її вдосконалення.

Формулювання цілей статті (**постановка завдання**). Метою дослідження є визначення складників інфраструктурного забезпечення амортизаційної політики в Україні в контексті максимального використання можливостей інституту бухгалтерського обліку.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Аналіз амортизаційної політики країн, які спираються на сталий досвід підприємництва, свідчить, що періоди економічного занепаду супроводжуються спадом інвестиційної діяльності, а її поживлення на стадії стабілізації досягається спеціальними заходами державного втручання та заохочення [11].

Так, в економічній літературі виділено три ситуації, які розкривають залежність розміру амортизаційних нарахувань від інвестиційного клімату в країні. Перша ситуація характеризується продовженням інвестиційної кризи [2]. Без уведення достатньої кількості нових машин і устаткування амортизаційні нарахування постійно скорочуються за рахунок зменшення сукупної залишкової вартості основних засобів [12].

Друга ситуація відображає стан рівноваги, тобто списання та введення в дію нових основних засобів є відповідними, тому обсяг амортизації залишається стабільним. Проблема полягає у подоланні дефіциту оборотних коштів підприємств і неплатежів, а також у стимулюванні цільового використання амортизації на технічний розвиток виробництва [12].

Третя ситуація пов'язана з інвестиційним підйомом. У цьому разі обсяг амортизації збільшується завдяки запровадженню нових основних засобів зі 100%-ю залишковою вартістю [2]. Амортизаційний чинник стає причиною економічного зростання, збільшення прибутку та податкових надходжень до бюджету [12].

Отже, реальний інвестиційний прорив за рахунок різкого збільшення амортизаційних відрахувань можливий у відносно стабільній економіці або безпосередньо на етапі досягнення такої стабілізації. В Україні відбуваються події, характерні для першої ситуації. Тобто в економіці, яка робить лише початкові кроки в подоланні кризи та інфляційного тиску, інтенсивні суспільно-політичні зрушення, інституційні та законодавчі зміни, збільшення амортизаційних відрахувань можуть призвести до успіху тільки найбільш ефективні підприємства [2]. За низької рентабельності вітчизняних виробництв інтерес переважної більшості господарюючих суб'єктів до прискореної амортизації як засобу одержання податкової пільги досить слабкий, оскільки переважно вони не зможуть нею скористатися [16].

Проблема економічного зростання є актуальною для України. Так, унаслідок утрат, зумовлених трансформаційною кризою та глобальною фінансово-економічною кризою, наша країна досі не змогла відновити обсяги виробництва, досягнуті наприкінці 1990-х років. З урахуванням нинішніх територіальних реалій обсяг сукупного суспільного продукту становить менше 80% від показників 1990 р. [10].

Із другої половини XX ст. у розвинених країнах світу чинник відтворення капіталу стає

ключовим для економічного розвитку. Про це свідчать зростання частки амортизаційних накопичень у капіталовкладеннях, випереджаюче їх збільшення по відношенню до ВВП і вартості основного капіталу [8].

Знос основного капіталу за допомогою трансформації в амортизаційний фонд стає частиною вільних грошових коштів, яка зберігає особливу якість. Згідно із цільовою функцією амортизаційних надходжень, їх необхідно авансувати на відновлення основного капіталу, а за насичення такої потреби – на подальшу капіталізацію [7].

У сучасній економіці амортизаційні відрахування перетворилися на ефективне й унікальне знаряддя інвестиційної діяльності, стали потужним стимулом розширення попиту і пропозиції, каталізатором розвитку науки та новітніх технологій. Частка амортизації в структурі інвестицій переважної більшості розвинених країн збільшується за рахунок зменшення частки прибутку і позикових коштів підприємств. Прогресивна амортизаційна політика стала однією з ознак «нової» економіки, по суті, ключовим чинником інноваційного розвитку [6].

На початку ХХ ст. після введення в більшості країн податку на прибуток амортизаційна політика значно ускладнилася, стала атрибутом податкової політики. Амортизаційні відрахування належать до витрат господарюючого суб'єкта, тому вони об'єктивно підлягають звільненню від оподаткування. Але з прискоренням темпів оновлення основних фондів обсяги таких відрахувань швидко зростали, як абсолютно, так і відносно витрат та прибутку. Зростання амортизаційних відрахувань веде до збільшення витрат виробництва та зменшення прибутку, а отже, зумовлює скорочення надходжень до державного бюджету. Скорочення амортизаційних відрахувань, навпаки, призводить до зменшення витрат, збільшення прибутку і податкових надходжень до бюджету держави [15].

На перший погляд, другий варіант амортизаційної політики є більш прийнятним для підприємців і держави. Утім, прискорена амортизація відкриває для виробників перспективи оновлення основних фондів, а разом із тим – підвищення якості товарів, продуктивності праці, вищого рівня оплати праці, а для держави – поповнення бюджету за рахунок розширення бази оподаткування. При цьому в господарській системі виникає дилема: збирати більше податків або надавати економічним суб'єктам можливість швидше оновлювати основні фонди за рахунок власних коштів. У першому випадку небажаним може стати уповільнення загальних темпів економічного розвитку, у другому – загальна її криза [15].

У цій ситуації саме інституційна інфраструктура забезпечення амортизаційної політики відіграла ключову роль у сприянні залученню інвестицій, адже державне регулювання сприяло отриманню або накопиченню ресурсів, які в

переважному обсязі забезпечували розширене інноваційне відтворення активів, але для цього підприємство повинно вибрати шлях розвитку, витратити кошти на модернізацію. Така ситуація спостерігалася у США в роки, що передували Великій депресії. Тоді розміри амортизаційних відрахувань устанавлювали самі виробники з подальшим затвердженням заявлених термінів зносу податковим відомствам. Обсяги амортизації, як правило, завищувалися, що зумовило тенденцію до скорочення споживчого попиту. Варто наголосити, що навіть у найнижчій точці кризи поточні інвестиції підприємців на утримання й відновлення устаткування залишалися значними, і це зберігало динамізм економічного відновлення [6].

Ключові зусилля антикризової політики США у цей період зосередилися на розширенні платоспроможного попиту; суспільство усвідомило, що стимулювання інвестиційної діяльності має поєднуватися з ефективним зростанням і розумним перерозподілом доходів. Від початку 1930-х років амортизаційна політика у країні набуває інституційного оформлення. Законодавчо було встановлено норми термінів експлуатації основних фондів за більш як 2 700 найменуванням машин, обладнання, майна, які сприяли зменшенню амортизаційних відрахувань [19].

В умовах вибору джерел інвестицій між амортизаційними накопиченнями, прибутком і позиковими коштами діє правило: продукція підприємця, у структурі інвестицій якого переважають власні (амортизаційні) накопичення, є конкурентоспроможнішою за ціною. Таке правило може бути застосовано й до окремих країн. Утім, політика прискореної амортизації передбачає наявність істотних субсидій для виробників. При цьому позикові кошти і прибуток утрачають інвестиційну привабливість для бізнесу. Тільки сильніший і додатковий стимул у вигляді інвестиційного податкового кредиту дав змогу, зокрема, США в першій половині 1980-х і в 1990-ті роки прискорити темпи інвестиційної активності. Сьогодні без амортизаційних накопичень та інвестиційних податкових кредитів підприємницький корпоративний сектор у розвинених країнах не може здійснювати інвестиційну діяльність [14].

Тим часом амортизаційні відрахування, податкові кредити, як і соціальні витрати, фінансуються за рахунок податкових надходжень держави. Якщо останні зменшуються, зростає дефіцит бюджету. Крім того, коли держава з другої половини 1980-х років узяла на себе (через амортизаційну політику) витрати з інвестиційної діяльності, вільні кошти громадян і бізнесу стали швидко перетікати на фінансовий ринок [17].

Зростання курсів цінних паперів зумовлює тенденцію збільшення прибутків за рахунок зменшення амортизаційних накопичень і зни-

ження інвестиційної активності. Сформована залежність між підвищенням біржових індексів і зниженням темпів зростання, як чистих інвестицій, так і амортизаційних відрахувань, дає змогу зробити висновок про формування нової циклічності ринкової економіки. Такі коливання наочно підтверджують пряму залежність ефективності державного регулювання амортизаційної політики від стабільності економіки. За низького рівня ефективності діяльності підприємств, їх залежності від державної підтримки такі протекціоністські заходи збільшують економічну нестабільність, тому інфраструктура здійснення амортизаційної політики покликана стабілізувати державне регулювання і підтримку [18].

Це, як і вплив інституціонального складника, підтверджує той факт, що у більшості розвинених країн, які досягли високих економічних показників, одним із дієвих напрямів активізації інвестиційної діяльності стала модернізація податкового регулювання, спрямована на розширення використання прискореної амортизації та цільових податкових пільг. Наприклад, у США з 1954 р. було проведено п'ять значних амортизаційних реформ, результатом яких стало п'ятикратне перевищення обсягів амортизаційних відрахувань порівняно з прибутком і залученими кредитами для оновлення основних фондів [3].

Модернізація інфраструктури амортизаційної політики, розгляд її складників на мікро- і макро-

економічному рівні, систематизація їх на основі інституційної теорії обліку дали змогу виділити організаційну, ринкову, інформаційну, методологічну і моніторингову інфраструктуру. На основі результатів компаративного аналізу розвитку інфраструктури в контексті інвестиційно-інноваційної політики і політики сталого розвитку було визначено дві групи чинників: концептуальні та інституційні [1].

Концептуальними чинниками розглядаються: змінний характер потреб інформаційного суспільства та інформаційної економіки, що формується; особливості ресурсного забезпечення амортизаційної політики, що виявляються у нерівномірній державній політиці, комерціалізації діяльності у сфері інформаційної інфраструктури, нестачі кваліфікованих кадрів. Інституційними чинниками визначаються такі: зміна моделі взаємодії органів державного регулювання з елементами інформаційної інфраструктури; конкуренція на ринку, яка стимулює підвищення якості та збільшення асортименту продукції і послуг; зміна ставлення суспільства до необхідності використання інформаційної інфраструктури у соціально-економічних та інших процесах розвитку підприємства й економіки [4]. Деталізовані чинники наведено на рис. 1.

Ці чинники є внутрішніми стимулами модернізації інфраструктури амортизаційної політики. Водночас вони враховують вплив зовнішнього

Рис. 1. Збалансованість інфраструктури підтримки амортизаційної політики України

Джерело: розробка авторів

середовища на можливості модернізації окремих елементів інфраструктури. Комплексність чинників дає змогу враховувати динаміку, що спостерігається в амортизаційній політиці, та її принципний вплив на внутрішні процеси, які відбуваються на підприємстві. Урахування інфраструктури амортизаційної політики відповідно до вимог інноваційно орієнтованої економіки дасть змогу створити необхідну базу для економічного розвитку країни [5].

У цьому разі врахування концептуальних та інституційних чинників дасть змогу розглядати інфраструктуру амортизаційної політики в рамках загальноекономічних процесів, що відбуваються в Україні. Амортизаційна політика держави – це державне управління процесом розроблення норм і правил нарахування амортизації, встановлення порядку використання амортизаційного фонду [9]. Конкретна система амортизаційних відрахувань відображає певні економічні закономірності і фактично є результатом балансування економічних інтересів різних інституцій. У результаті дослідження цього питання набуло подальшого розвитку наукове забезпечення теоретико-прикладних основ цілісності та складовості інфраструктурного забезпечення амортизаційної політики, що ґрунтується на ієрархічній інституціонально побудованій регуляторній і виконавчій системі та розбудові організаційного, ринкового, інформаційного, методологічного та моніторингового її складників. Визначення та належна увага до інфраструктурних складників мають за мету збалансування інтересів усіх суб'єктів амортизаційної політики по правах, зобов'язаннях і відповідальності, що забезпечить сталий інвестиційно-інноваційний розвиток країни [13].

Висновки з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Сталий інвестиційно-інноваційний розвиток України передбачає збалансовану взаємодію системи амортизаційної політики з іншими системами соціально-економічного простору (владою, підприємництвом, ринком, законодавством тощо). В Україні сьогодні такої збалансованості немає. Отже, є потреба в розробленні наукового забезпечення теоретико-прикладних основ цілісності та складовості інфраструктурного забезпечення амортизаційної політики, що ґрунтується на ієрархічній інституціонально побудованій регуляторній і виконавчій системі. Для забезпечення збалансованої підтримки амортизаційної політики запропоновано інфраструктуру, яка складається з організаційного, ринкового, інформаційного, методологічного та моніторингового складників. Визначення та належна увага до інфраструктурної підтримки амортизаційної політики має за мету збалансування інтересів усіх її суб'єктів по правах, зобов'язаннях і відповідальності, що призведе до поліпшення облікової політики підприємництва в частині амортизаційних відрахувань, їх моніторингу та регуляторних заходів і забезпечить сталий інвестиційно-інноваційний розвиток країни.

Дослідження інфраструктурної підтримки амортизаційної політики повинно спиратися на механізм взаємодії державних і недержавних інститутів під час здійснення такої політики. Саме узгодженню державної політики в частині здійснення інноваційно орієнтованої амортизаційної політики і виокремленню ключової ролі бухгалтерського обліку в цих перетвореннях будуть присвячені подальші дослідження.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Вдовенко Л.О. Фінансове забезпечення діяльності малого і середнього бізнесу в аграрній сфері економіки. *Економічний аналіз*. 2015. Т. 21. № 1. С. 225–230.
2. Дугієнко Н.О. Амортизаційна політика та основні напрями підвищення її ефективності в Україні : автореф. дис. ... к.е.н. : спец. 08.00.01. Київ, 2007. 20 с.
3. Жук В.М. Застосування інституціональної теорії у вирішенні проблем розвитку бухгалтерського обліку. *Фінанси України*. 2010. № 9. С. 115–123.
4. Жук В.М. Інституціональний підхід до розв'язання проблем бухгалтерського обліку в Україні. *Фінанси України*. 2009. № 7. С. 100–113.
5. Жук В.М. Інституціональні підходи до реформування економічної науки. *Економіка АПК*. 2010. № 10. С. 147–150.
6. Крейдич І.М. Регулювання інвестиційної діяльності проведенням гнучкої амортизаційної політики. *Інвестиції: практика та досвід*. 2009. № 11. С. 2–4.
7. Крупка М.І. Фінансово-кредитний механізм інноваційного розвитку економіки України. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2001. 608 с.
8. Кузнєцова А.Я. Фінансування інвестиційно-інноваційної діяльності : монографія. Львів : Львів. банків. ін-т НБУ, 2005. 367 с.
9. Овод Л.В. Стратегічні управлінські рішення у формуванні амортизаційної політики підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2009. № 6. Т. 1. С. 100–103.
10. Офіційний сайт Державного комітету статистики. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 28.02.2016).
11. Проданчук М. Концепція амортизаційної політики та її вплив на формування основних засобів. *Економіка АПК*. 2007. № 3. С. 29–34.

12. Проданчук М.А. Теоретико-прикладні аспекти концепції формування продукту бухгалтерського обліку в управлінні аграрним бізнесом. *Економіка АПК*. 2015. № 9. С. 4–5.
13. Пшик Б.І. Шляхи вдосконалення амортизаційної політики та посилення її ролі у фінансово-кредитних відносинах в Україні. *Регіональна економіка*. 2010. № 1. С. 115–122.
14. Сидорова М.И. Развитие моделей бухгалтерского учета в условиях современных информационных технологий : автореф. дис. ... д.э.н. : спец. 08.00.12 «Бухгалтерский учет, статистика». Москва, 2013. 44 с.
15. Файоль А. Общее и промышленное управление. Москва : Контроллинг, 1992. Вып. 2. 151 с.
16. Харазишвили Ю.М. Инновационность как характеристика качества социально-экономического развития. *Проблемы и перспективы инновационного развития экономики* : материалы XVI международной научно-практической конференции, г. Алушта, 10–15 сентября 2012 г. Симферополь : АРИАЛ, 2012. С. 175–180.
17. Череп А., Потопа К., Ткаченко О. Реінжиніринг філософія управління підприємством харчової промисловості : монографія. Київ : Кондор, 2009. 368 с.
18. Череп А.В., Чернолуцька А.О. Вплив амортизаційної політики на формування фінансових результатів підприємства. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності* : збірник наукових праць : у 2-х вип. Маріуполь, 2012. Т. 1. Вип. 2. С. 92–95.
19. Brief Overview of Depreciation. URL : https://www.irs.gov/businesses/small-businesses-self-employed/a-brief-overview-of-depreciation?_ga=1.39823844.634677569 (дата звернення: 12.12.2016).

REFERENCES:

1. Vdovenko, L. O. (2015) Finansove zabezpechennya diyal'nosti maloho i seredn'oho biznesu v ahrarniy sferi ekonomiky [Financial support of small and medium-sized businesses in the agrarian sphere of the economy]. *Ekonomichnyy analiz [Economic analysis]* V. 21. P. 1. P. 225-230. (in Ukr.)
2. Duhayenko N.O.(2007) Amortyzatsiyna polityka ta osnovni napryamky pidvyshchennya yiyi efektyvnosti v Ukrayini [Depreciation policy and main directions of increasing its effectiveness in Ukraine]: avtoref. dyP. na zdobuttya nauk. stupenya k.e.n.: [abstract. Dis PhD]. 20 P. (in Ukr.)
3. Zhuk V. M. (2010) Zastosuvannya instytutsional'noyi teoriiy u vyrishenni problem rozvytku bukhgalters'koho obliku [Application of institutional theory in solving problems of accounting development]. *Finansy Ukrayiny [Finance of Ukraine]*. Part 9. P. 115-123. (in Ukr.)
4. Zhuk V. M.(2009) Instytutsional'nyy pidkhid do rozv'yazannya problem bukhgalters'koho obliku v Ukrayini [Institutional approach to solving accounting problems in Ukraine]. *Finansy Ukrayiny. [Finance of Ukraine]*. Part 7. P. 100-113. (in Ukr.)
5. Zhuk V. M.(2010) Instytutsional'ni pidkhody do reformuvannya ekonomichnoyi nauky [Institutional Approaches to Reforming Economic Science]. *Ekonomika APK [APK economy]*. 2010. Part 10. P. 147-150. (in Ukr.)
6. Kreydych I.M. (2009) Rehulyuvannya investytsiynoyi diyal'nosti provedennyam hnuchkoyi amortyzatsiynoyi polityky [Regulation of investment activity through flexible depreciation policy]. *Investytsiyi: praktyka ta dosvid [Investment: practice and experience]*. Part 11. P. 2-4. (in Ukr.)
7. Krupka M. I. (2001) Finansovo-kredytnyy mekhanizm innovatsiynoho rozvytku ekonomiky Ukrayiny [Financial and credit mechanism of innovative development of economy of Ukraine]. 608 P. (in Ukr.)
8. Kuznyetsova A. YA. (2005) Finansuvannya investytsiynoinnovatsiynoyi diyal'nosti: Monohrafiya [Financing of investment-innovation activity: Monograph. Institute for Economic Forecasting of NAS of Ukraine and other]. *Instytut ekonomichnoho prohnozuvannya NAN Ukrayiny ta in. L'viv: L'viv. bankiv. int NBU [Lviv: Lviv. Bank National Bank of Ukraine]* 367 P. (in Ukr.)
9. Ovod L. V. (2009) Stratehichni upravlins'ki rishennya u formuvanni amortyzatsiynoyi polityky pidpryyemstva [Strategic management decisions in the formation of depreciation policy of the enterprise]. *Visnyk Khmel'nyts'koho natsional'noho universytetu [Bulletin of Khmelnitsky National University]*.Vol. 6,. Part 1. P. 100-103. (in Ukr.)
10. Ofitsiyyny sayt Derzhavnoho komitetu statystyky [Official site of the State Statistics Committee]. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (data zvernennya 28.02.2016) [accessed 28/02/2016] (in Ukr.)
11. Prodanchuk M. (2007) Kontseptsiya amortyzatsiynoyi polityky ta yiyi vplyv na formuvannya osnovnykh zasobiv [The concept of depreciation policy and its impact on the formation of fixed asset]. *Ekonomika APK [APK economy]*. Vol. 3. P. 29-34. (in Ukr.)
12. Prodanchuk M.A. (2015) Teoretyko-prykladni aspekty kontseptsiyi formuvannya produktu bukhgalters'koho obliku v upravlinni ahrarnym biznesom [Theoretical and applied aspects of the concept of accounting product formation in agricultural business management]. *Ekonomika APK [APK economy]*.Vol. 9. P. 4-5. (in Ukr.)
13. Pshyk B.I. (2010) Shlyakhy vdoskonalennya amortyzatsiynoyi polityky ta posylennya yiyi roli u finansovokredytnykh vidnosyn v Ukrayini [Ways to improve the depreciation policy and strengthen its role in financial relations in Ukraine]. *Rehional'na ekonomika [Regional economy]*. Part 1. P.115-122. (in Ukr.)
14. Sydorova M. Y. (2013) Razvytye modeley bukhgalterskoho ucheta v uslovyakh sovremennykh ynformatsyonnykh tekhnolohyy [Development of accounting models in the conditions of modern information technologies] avtoref. dys. na soyskanye uchenoy stepeny dokt. ékon. Nauk [dis. for a doctorate degree. econom. Sciences] 44 P. (in. Rus.)

15. Fayol' A. (1992) *Obshchee y promyshlennoe upravlenye* [General and Industrial Management]. Moskva: Kontrolynh [Moscow: Controlling]. Vol. 2. 151 P. (in. Rus.)
16. Kharazyshevly YU.M. (2012) *Ynnovatsyonnost' kak kharakterystykakachestvasotsyal'noékonomycheskoho razvytya* [Innovation as a characteristic of quality of socio-economic development]. *Problemy y perspektyvy ynnovatsyonnoho razvytya ékonomyky* [Problems and Prospects for Innovative Economic Development] P. 175-180. (in. Rus.)
17. Cherep A., Potopa K., Tkachenko O. (2009) *Reinzhyrnyh filosofiya upravlinnya pidpryyemstvom kharchovoyi promyslovosti* [Reengineering philosophy of food industry enterprise management]. Kyiv: Kondor [Kiev: Condor]. 368 P. (in Ukr.)
18. Cherep A.V., Chernoluts'ka A.O. (2012) *Vplyv amortyzatsiynoyi polityky na formuvannya finansovykh rezul'tativ pidpryyemstva* [Impact of depreciation policy on the formation of financial results of the enterprise]. *Teoretychni i praktychni aspekty ekonomiky ta intelektual'noyi vlasnosti: zbirnyk naukovykh prats* [Theoretical and Practical Aspects of Economics and Intellectual Property: Collection of Scientific Papers]. Vol. 1, Part 2. P. 92-95. (in Ukr.)
19. Brief Overview of Depreciation URL: https://www.irP.gov/businesses/small-businesses-self-employed/a-brief-overview-of-depreciation?_ga=1.39823844.634677569 (data zvernennya 12.12.2016)